

Gazdasági élet

Súlyos határozat a szalámigyárak ellen

A SÉB nem engedi a sertésárakat leszorítani — A jövő hétre csak 12.000 sertést lehet Budapestre felhozni — Megtorló intézkedések: kizárás a kivitelből

Minden oldalról kifogásolják a szalámigyárak üzletpolitikáját. A négy jelentősebb gyár tagadja a szalámikartell létrejöttét, de a legtöbb esetben egységesen járnak el a gyárak és a húspiacon kétségteien tartják, hogy a szalámigyárak között együttműködés áll fenn. Eléggedetlen a szalámigyárak kiviteli eredményeivel a Külkereskedelmi Hivatal és ugyancsak állandóan ki fogásolják hivatalos helyen a szalámigyáraknak a húsbeszerzésnél követelt eljárását. Tegnap ülést tartott a Külkereskedelmi Hivatalban a SÉB (Sertésértékesítő Bizottság) és ez alkalommal súlyos határozatot hoztak a szalámigyárak ellen.

A szalámigyárak ugyanis kihasználják a helyzetet, hogy nagyobb zsírszállítások folynak az országból és emiatt a vágatásokkal kapcsolatban állandó hústermelés folyik. A gyárak mindenáron igyekeznek a húsarakat leszorítani, ami viszont kihatna az élősertés áralakulására és így a hízlalásra is. Ezt a politikát folytatják Pickék Szegeden, Vidoni Debrecenben és Herzék Budapesten. A SÉB tegnapi ülésén megállapították, hogy a szalámigyárak a vidéken 83 fillérért veszik a sertéshúst, sőt Budapesten sem akarnak 83 fillérnél többet fizetni érte.

A bizottság nem hajlandó tudomásul venni a szalámigyárak mesterkedéseit és a kormány szándékai alap-

ján védi az élősertés árszintjét. A SÉB tehát 92 filléres áron megvásárolja a sertéshúst és nem engedi meg, hogy a szalámigyárak leszorítsák a húsarakat. Hiába minden taktika, ha a szalámigyárak dolgozni akarnak és nyersanyaghoz szeretnének jutni, meg kell fizetniük nekik a minimális árakat.

De a SÉB tegnapi ülésén fontos és szigorú határozatot hoztak a túlzott sertéskínálat hatásának ellensúlyozására. A jövő hétre a budapesti sertésfelhozatalt 12.000 darabban állapították meg, ennél több sertést a jövő heti vásárra nem szabad felhajtani. A határozat alátámasztására kimondták, hogy november 16-tól kezdve mindazokat a vágókat és henteseket, akik közvetlenül a vágóhídra kapják a sertést, ennélfogva azoknak esetleges olcsóbb vidéki vásárlásait nem lehet ellenőrizni; a németországi hasított sertéskivitelből és a német zsír-kivitelből kizárják.

Rendkívüli fontos határozat ez a budapesti sertéspiac és a sertéshízlalók érdekében, a kormány ugyanis ellenőrizni igyekszik, hogy milyen áron szerzik be a Németországnak szánt kiviteli anyagot. Természetesen a hivatalos felfogás az, hogy a sertést a most kialakult árat fizessék az exportőrök. Az árak ellenőrzése viszont csakis a fővárosi sertésvásáron képzelhető el, erre való tekintettel hozták meg a megtorló határozatot.

„Drámai tünetek” a francia pénzpiacon

Az egymilliárdos aranyvesztés lesújtó hatása

Párizs, november 15.

A pénzpiac és az egész gazdasági világ ma délelőtt a hivatalos közlés lesújtó hatása alatt áll. A francia nemzeti bankból ezen a héten kerek egymilliárd frank értékű arany üszönött ki. Tegnap még hitelenek látszó adatok alapján tudni vélték, hogy az aranykiözönlés e héten mindössze hatszázmillió frank volt, amit szintén hallatlanul nagy összegnek tartottak, de egymilliárdra a pénzpiac nem volt elkészülve. A válságos politikai helyzet visszahatása a pénzviszonyokra valószínűleg drámai tünetekben jelentkeznek.

A kormány ismét azelőtt a sorsdöntő kérdés előtt áll: vagy a frank elérték-

lenedése annak minden veszedelmes következményével, vagy az aranykiözönlés erőlyes megakadályozása, végső szükség esetén akár diktatorikus eszközökkel.

A Paris Midi ma délben — feltétlenül megbízhatónak mondott értesülések alapján, amelyeket politikai és pénzügyi körökből szerzett — a következő perspektívát állítja fel: A pénzügyi kényszerpolitika és az állami diktatúra a tüke fölött szükségképpen végül politikai diktatúrára vezet. Nemcsak taktikaváltoztatásról van szó valutapolitikai téren, hanem — mint az idézett lap egy közismerten nagy pénzügyi szaktekintélyre hivatkozva magát kifejezi, — gazdasági és pénzügyi forradalomról is. (T)

terményárak következménye a földárak megszilárdulása. Szántóföldeket holdankint 500—900 pengővel, sőt 1000 pengős áron is adtak el, több pénzintézet szerepel a földeladók között.

A német bevétel 18 millióval emelkedett

A német bevétel október havában 335 millió márka volt, tehát 18 millióval több, mint szeptemberben. A kivitel ugyanakkor 391 millió márka volt.

Elhalasztották a nemzetközi búzabizottság ülését

A Times értesülése szerint a nemzetközi búza tanácsadóbizottság ülését, amelyet októbertől decemberre halasztottak, valószínűleg január elején tartják meg. Addig ismeretessé válik az ausztráliai és argentinai végleges terméseredmény, valamint az óriási búzakészletekkel rendelkező Kanada kormányának magatartása a bizottsággal szemben.

Ítélet vagy bizonyításelerendelés lesz holnap a nagybaracskai petíció ügyében

(A Magyarország tudósítójától.) A közigazgatási bíróság Majzik Viktor tanácsa ma délelőtt folytatta és befejezte a nagybaracskai választás ellen Moyses János párthívei által benyújtott petíció első tárgyalását.

Kölesönös viszonyválaszok hangzottak el ma délelőtt a panaszosok képviselője és a választásvédelem képviselője részéről.

Brückler Elemér választásvédelem foglalkozott a panaszosok tegnapi előterjesztésével, visszautasítja a panaszosoknak azt az állítását, hogy a választásvédelem által benyújtott nyilatkozatok hamisak, ellenben azt állítja, hogy a panaszosok által közjegyzői hitelesítéssel beleteszett nyilatkozatok valótlank. Fentartja védjait, hogy a Moyses-párt Teleki János gróf választóit terrorizálta. Kérte a panaszirat elutasítását.

A panaszosok képviselőjében Parcsetics dr. válaszolt. Kijelentette, hogy kilenc hónap óta állandó hatósági nyomás és terror alatt állnak Moyses párthívei. Odáig ment az el-

len párt, hogy azokat a választókat, akik a panaszhoz közjegyző előtt nyilatkozatokat írtak alá, nyomozás csendőrség elé citálták és rá akarták venni őket nyilatkozataik megváltoztatására.

A bűnvádi feljelentések ügyében nem lehetett még jogerős ítéleteket produkálni, mert a nyomozás lefolytatása, illetve a vádirat kiadása után az igazságügyminiszter magához kérte az iratokat s egyrészt még mindig a minisztériumban van. Újból kérte, hogy a bíróság adjon helyt a panaszoknak, igazítsa ki a választás eredményét és jelentse ki Moyses Jánost megválasztott képviselőnek.

Majzik Viktor elnök ezután az első tárgyalást befejezettnek nyilvánította és közölte, hogy a bíróság holnap délelőtt 12 órakor hirdeti határozatát.

Valószínű, hogy a bíróság bizonyítást rendel el a petíció ügyében, de nincs kizárva az a lehetőség sem, hogy esetleg már holnap ítélet hangzik el.

Perújítással felmentés lett Rácz Vilmos hároméves fegyházbüntetéséből

(A Magyarország tudósítójától.) Évekkel ezelőtt egy magyaróvári lovagias ügyel kapcsolatban Rácz Vilmos nevében Darvai János ügyvéd bíróküldési kérelemmel fordult a győri törvényszékhez és ebben súlyos vádakkal illette Zábrák Jenő vizsgálóbíró. Az ügyesség hamis vád büntette miatt emelt vádat mind Rácz Vilmos, mind Darvai ellen és a törvényszék mindkettőjüket 3—3 évi fegyházbüntetésre ítélte és nyomban letartóztatta. Huszonnégy nappal később a tábla szabadonbocsátotta őket, Rácz Vilmost tízhónapi börtönnel és Darvait négyhónapi fegyházzal suj-

totta. A kúria az ítéletet megsemmisítette, a táblát új eljárásra utasította és ennek során már csak hivatalból üldözendő rágalmaszban mondotta ki bűnösnek a vádlottakat és két és félhónapi fegyházra ítélte őket. A kúria Rácz büntetését hat hétre mérsékelte. Darvait pedig háromhónapi fegyházra változtatta.

A jogerős kúriai ítélettel szemben Rácz Vilmos perújítást kért és mivel a Szemák-tanács előtt ma megtartott tárgyaláson igazolta, hogy a beadványt Darvai írta és annak tartalmáról ő nem is tudott, a törvényszék felmentette. Az ítélet jogerős.

Osszeírják a budapesti munkanélkülieket

(A Magyarország tudósítójától.) Szendy Károly polgármester a napokban utasította Illyefalvi I. Lajost, a főváros statisztikai hivatalának igazgatóját, hogy készíttesse el a budapesti munkanélküliek pontos statisztikáját. A hatóságoknak jelenleg csak a szakszervezetek és a hatósági munkaközvetítő hivatal adatai állnak rendelkezésre, ezekből az adatokból pedig nem lehet megállapítani, hogy mely iparágakban van elsősorban szükség sürgős segítségre. A főváros statisztikai hivatala kérdőíveket fog kibocsátani és ilymódon írja össze a budapesti munkanélkülieket.

A szellemi foglalkozású munkanélküliekről is pontos statisztika készül. Megállapítják, hogy a középiskolát, főiskolát végzetek közül hányan vannak munka nélkül. A polgármester, ha a statisztikai kimutatás elkészül, azon lesz, hogy azokat az iparágakat juttassa munkához, amelyekben a legnagyobb a munkanélküliek.

Művészeti kincseket talált egy páduai professor Magyarországon

(A Magyarország tudósítójától.) Giuseppe Fiocco, a páduai egyetem művészettörténeti intézetének világhírű vezető tanára, két napot töltött nálunk. Az esztergomi ésatások híre csábította ide. A Szépművészeti Múzeumban felismerte az egyik régi óta kétes freskosorozatát. Hivatalosan igazolta, hogy ezeket a képeket Lorenzo da

Viterbo XV. századbeli középosztás mester festette. Egy magánygyűjteményben a páduai Bellano egyik bronzszobrocskáját fedezte fel. Az esztergomi ásatásoknál különösen az a freskó ragadta meg figyelmét, amely az utolsó ítéletet ábrázolja. Szerinte, ezt kétségtelenül valamelyik esztergomi mester festette. Az esztergomi freskók azt bizonyítják, hogy Magyarországnak is része volt abban a nagy befolyásban, amelyet az olasz festészet a XIV. század óta a német művészetre, de egész Európára is gyakorolt.

Alacsony vízállás

A földművelésügyi minisztérium vízrajzi osztálya jelenti:

A Duna Bécsnél árad, másutt apad, alacsony vízállású.

Mai dunai vízállások: Schürding 141, Passau 211, Struden 159, Stein minusz 55, Bécs minusz 64, Pozsony 77, Komárom 210, Budapest 150, Paks 50, Baja 139, Mohács 174, Gombos 318, Újvidék 240, Zimony 170, Drankova 120, Orsova 204.

A Dráva Barsnál 22, Drávazabolcsnál 133.

A Budapest feletti Dunán a legkisebb gázlómélység Kisbodaknál 18,5 deciméter, Alsólipótnál 18 deciméter.

A Tisza Vásárosnaménynél árad, másutt apad. Igen alacsony vízállású.

Mai tiszai vízállások: Tiszaujlak minusz 72, Vásárosnamény minusz 168, Tokaj minusz 58, Tiszafüred minusz 68, Szolnok minusz 90, Csongrád minusz 162, Szeged minusz 93, A Szamos Csengetnél minusz 48, a Berettyó Berettyóújfalunál minusz 94, a Körös Körös szakánál minusz 46, Békénél minusz 84, Gyománál minusz 84, a Maros Marosnál minusz 45.

A Balaton Siofoknál 48.

A Velencei tó Agárdnál minusz 10.

Gazdakamarai jelentés a bankok földeladásairól

Nyugtalanság a száraz időjárás miatt

Az őszi szárazság miatt tapasztalható nyugtalanság már a gabona-tözsderé is átterjedt. Gazdakörökben és a terménykereskedelemből részéről is érdeklődéssel fogadják az Országos Mezőgazdasági Kamara ma kiadott helyzetjelentését. Az októberi száraz időjárás sok helyen hátráltatta a talajmunkák elvégzését, a kiszáradt kötött földeknél sok helyen csak az október utolsó harmadában érkezett esőutánra maradt a talajmunka. A gazdáknak gondot okoz a száraz talajba való vetés. A vetések nehéi szépen kikeltek, másutt a korai vetések egyenletlenül és hiányosan keltek ki, úgy hogy néhol újra kellett vetni.

A takarmányhiányra jellemző, hogy az inséges vidékeken keresett cikk a kukoricaszár, amelyet kévéként 20—25 fillérért vásárolnak és egyes helyeken a gazdák már hozzányúltak a télire eltett takarmányhoz. A jobb